

Terugblik naar de negentiende eeuw...

Historische Drukkerij Turnhout

Nieuwsbrief nr. 28, maart 2008

Het kan verkeren... Medische redenen dreigden de volgende projecten van de Historische Drukkerij in het gedrang te brengen. De kleine groep medewerkers zorgen er echter voor dat weinig gevolgen zichtbaar zullen zijn. Hierdoor zal Erfgoeddag ook in de Historische Drukkerij de nodige activiteit brengen. De verplichte rust zorgden voor een aanzet van de inventarisatie van de collectie boeken. Als bijlage alvast enkele lijsten die voor u interessant kunnen zijn.

Honderden erfgoedorganisaties bedachten dit jaar weer een **schitterend programma** in het kader van **Erfgoeddag**. Dit jaar zal u op **13 april 2008** allerlei activiteiten ontdekken rond het thema **Wordt Verwacht**.

Wordt Verwacht zet het toekomstdenken in de kijker: hoe dacht men in het verleden over de toekomst, hoe bewaren we erfgoed voor de toekomst, of hoe ziet onze wereld eruit over 50 jaar?

Ook de Historische Drukkerij zal deelnemen aan Erfgoeddag.

'Het moet sneller', dat was de verwachting van de drukkerijen in de 19de eeuw. Met als rode draad "de krant" kan u volgen hoe de drukkerijen doorheen de 19de eeuw evolueerden. De overgang van de boekdrukkunst naar de drukindustrie werd een feit.

Als aanloop naar 13 april zal de Historische Drukkerij een krant drukken uit 1858. Deze wordt door de jongerengidsen gratis verspreid op 5 april in het centrum van Turnhout.

Deze krant is ook te verkrijgen bij de verschillende Erfgoeddag-deelnemers van de regio Turnhout.

Het volledige programma van Erfgoeddag 2008 voor de regio Turnhout kan u [hier](#) vinden.

Het programma voor Vlaanderen en Brussel is te vinden op www.erfgoeddag.be

Technisch vakboek uit de collectie van de Historische Drukkerij.

Aanwinst! Technisch vakboek uit 1743

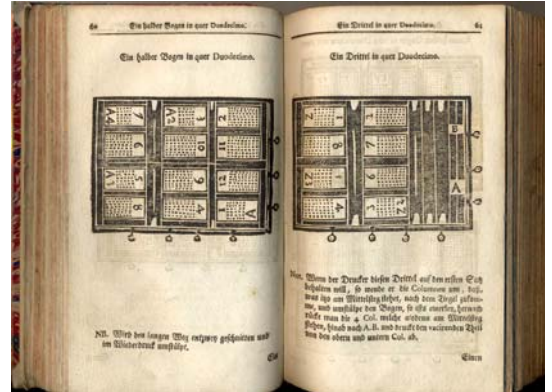
De afgelopen maand kon de Historische Drukkerij weerom een prachtig werkje aan de collectie toevoegen. Een verrijking van de bibliotheek, dat mag zeker gezegd worden van dit uiterst zeldzaam, rijk geïllustreerd vakboek uit 1743.

“Der in der Buchdruckerei wohl unterrichtete Lehr-Junge Oder: bey der Löblichen Buchdruckerkunst Nöthige und nützliche Anfangsgrunde, Darinnen alles, was bei selbiger in Acht zu nehmen und zu lernen vorfällt, von einem Kunstverwandten mitgetheilet wird” is de omvangrijke titel van het in 1743 uitgegeven boek dat geschreven werd door **Christian Friedrich Gessner**.

Gessner bracht in de periode 1740-1745 een vierdelig standaardwerk uit getiteld “Die so nöthig als nützliche Buchdruckerkunst und Schriftgiesserei”. Het werk was uiterst omvangrijk, en doordat het onderwerp zeer ruim was opgevat bleven er vele hoofdstukken hiervan minder interessant voor de drukker zelf. De vraag was groot om de technische hoofdstukken van dit werk in een compacter boek te gieten waardoor het betaalbaar werd voor de drukker en leerling-drukker. Gessner gaf toe aan deze vraag en bracht in 1743 dan bovenstaand werkje uit. De kopergravures die hierin verschenen zijn allen (met uitzondering van de titelgravure) afkomstig uit het standaardwerk. Dit technisch vakboek is op zich zeer uitgebreid. Het bevat 462 pagina's waar, behalve de 18 kopergravures ook nog vele afbeeldingen in houtgravure opgenomen zijn.

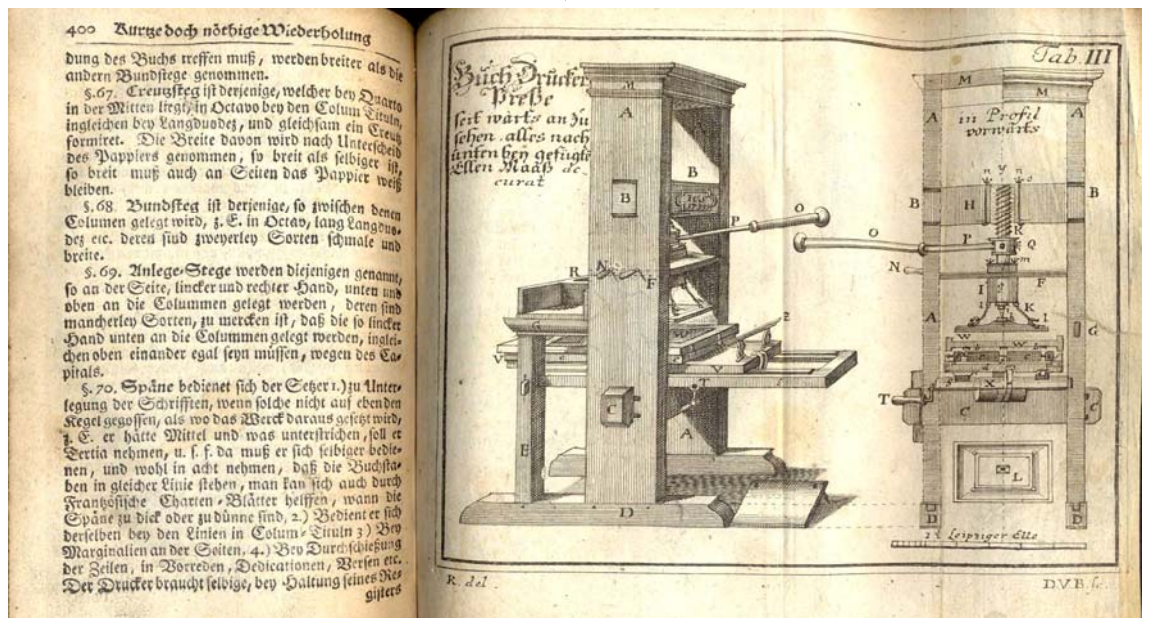
Inhoudelijk draagt het boek de complete kennis die nodig is voor de letterzetter, de corrector en de drukker.

Letterproeven, letterkast-indelingen, een uitgebreid hoofdstuk rond het uitzetten van de pagina's voor boekwerken, het zetten van kolommen, muzieknoden, vreemde talen,... Verder het gebruik van de correctietekens, het drukken op de houten pers, boekdrukkersmaterialen, het aanleggen, het maken van de drukballen,... Een woordenboek met de meeste vaktechnische woorden in Duits, Frans en Italiaans.

Het tweede deel van dit boek omvat 112 pagina's en draagt de titel: **Depositio Cornuti Typographici Oder Handlungen, welche mit denjenigen Personen, nach Verfließung ihrer Lehr-Jahre, zu Kunst-Gliedern bestätigt, an- und aufgenommen werden, in gebundener und ungebundener Rede vor Augen gestellt. Leipzig 1743.**

Een bijzonder werk!

Openingsweekend maart 2008

Volgend weekend is de Historische Drukkerij geopend :

29 en 30 maart van 13.00 tot 17.00 uur

Steenweg op Mol 84, 2300 Turnhout